

Hea lasteaed kui väärtuspõhine lasteaed

Tallinna Lasteaed Sinilind

www.sinilind.edu.ee

Lasteaia lühike tutvustus:

Lasteaed Sinilind asub Tallinnas, Mustamäe linnaosas aadressil Tammsaare 115. Lasteaed on 1969 aastast asutatud munitsipaallasteaed, kus kolmes sõime- ja kaheksas aiarühmas toimub õppe- ja kasvatustegevus eesti keeles. Lasteaia pidajaks on Tallinna linn ja lasteaed kuulub Tallinna Haridusameti (edaspidi THA) hallatavate asutuste koosseisu. Lasteaia õueala on puuderohke, võimaldades õuesõpet kasutades toetada looduse tundmaõppimist ja keskkonnakasvatust, looduse tundmaõppimist toetab ka looduse õpperada. Laste liikumisaktiivsuse suurendamiseks on rajatud tervise- ja spordirada koos kelgumäega ning spordikompleks, kuhu kuuluvad jalgpallistaadion, jooksurada, kaugushüppekast ja palliviskeala. Aastast 2005 oleme Tervist Edendav Lasteaed. Lasteaia on 232 last, 11 rühma, neist 3 sõimerühma ja 8 aiarühma. Lastega töötab kokku 44 inimest.

Lasteaial on oma logo, lipp, laul ja kroonikaraamat.

Visioon - Tallinna Lasteaed Sinilind on paindlik, kõiki osapooli kaasav innovaatiline organisatsioon.

Missioon - Tallinna Lasteaed Sinilind on laste ja lastevanemate poolt hinnatud, tervistedendav ja keskkonda väärtustav lasteaed.

Väärtused – lapsekesksus, eeskuju, meeskonnatöö, tervise edendamine, keskkonnateadlikkus. Lisaks „Kiusamisest vaba lasteaed“ projekti väärtused hoolivus, sallivus, julgus, austus.

Analüüsi koostasid: Laidi Kaasik, Helle Lääne, Maris Malinin, Maris Joost, Karis Lipmeister, Triin Penu, Merle Toompark

VALDKOND	ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ
Palun valige analüüsimiseks 1 kuni 3 aspekti (vaata Lisa 1)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutatakse meetodeid ja ülesandeid, mis soodustavad õppimist ja katsetamist. 2. Kujundatakse lastes hoolivust, austust iseenda, vanemate, teiste laste, kaaskodanike ja kõige elava vastu. 3. Lasteaial on välja kujunenud oma traditsioonid ja neid traditsioone peetakse oluliseks.
- Kus ja mis eesmärgil teie lasteaed valitud aspektiga tegeleb?	Aspekt 1. Kasutatakse meetodeid ja ülesandeid, mis soodustavad avastamist ja katsetamist. Väärtused – lapsekesksus, õppiv organisatsioon, keskkonnateadlikkus Eesmärgiks oli luua kõikides rühmades lastele kättesaadavad võimalused katsetada, uurida ja avastada. Analüüsi eesmärgiks oli selgitada välja, milliseid meetodeid ja vahendeid tasub jätkuvalt kasutada, mis tekitavad lastes huvi, millised vajaksid täiustamist.
Kes selle aspektiga tegeleb ja kuidas ta seda teeb? <i>Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. Vaata ka konkursi juhendit.</i>	Aktiivõppe raames tehakse lasteaias Sinilind mitmekesisist tööd. Praktilised katsed on õppetegevuse loomulik osa, kus lapsed saavad ennustada, mis juhtub ning turvaliselt proovida ja katsetada. Rühmade külastamisel leidsime, et 2016 aasta sügiseks tegeletakse enamustes rühmades katsetamise ja uurimisega. Mitmes rühmas on loodud eraldi teadusnurk. Teadusnurka saab kasutada igal ajal, peamiselt ongi see loodud laste vabategevuse sisustamiseks. Osades rühmades ei ole katsetamise ja uurimise jaoks võimalusi loodud või on võimalused vähesed. Mitmes rühmas tegeletakse avastusõppega projektipõhiselt – näiteks on Muumide rühmas käimas kompostimise projekt, mille tulemused on pikemaajalised ning tulemust näeb loodetavasti kevadel. Näiteks talvel tegi üks 6 – 7 aastaste laste rühm katse kurgitaimedega – kahte potti pandi kurgiseemned, milledest idanes kaks taime. Ühele taimetele öeldi kogu aeg halvasti ning teisele hästi. Eesmärgiks oli teada saada, kas negatiivsus võib pärssivalt mõjuda, antud juhul siis taime kasvule. Tulemus: kevadeks oli halva sõna kurgitaim 7 cm hea sõna kurgitaimest lühem. Oli päris palju, mida selle katse tulemuse üle arutada sai (Pilt Kurkide katse).
- Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata , et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik ?	Õpetaja Rahel rääkis oma kurgikatse kohta nii: „Kuna meil rühmas esines aeg – ajalt kiusamist ja lapsed ütlesid üksteisele halvasti, siis ma soovisin katsega näidata, mida me tegelikult oma sõnadega teha võime. Hea sõna paneb meid end hästi tundma ning laseb kasvada. Halb sõna viib meie enesehinnangut alla ning paneb meid uskuma, et me ei olegi paremad. Paar päeva enne katset tegime me n-ö purgiringi ehk ütlesime üksteisele, mis meid häirib ning kuidas seda parandada saaks. Samuti rääkisin mina kiusamisest ning oma tunnetest, kui keegi mulle koolis halvasti ütles. See oli väga emotsionaalne vestlus meie kõigi jaoks. Vestluse järel uurisin, kas nad on huvitatud ühest katsest, mis näitab, kuidas sõnad meid mõjutavad.“

<p>- Millised on kitsaskohad ning kas ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine?</p>	<p>Nad olid väga huvitatud.</p> <p>Pärast katset olid kõik väga elevil nähes, et halva sõna taim kasvas poole aeglasemalt, kui hea sõna oma. Iga päev käisid lapsed ikka taimi uurimas ja siis arutlesime, kui suur on sõnade mõju ning mida võivad sõnad veel inimestele teha. Positiivne on see, et katse ajal ja pärast seda hakkasin ma nägema, kuidas nii mõnigi astus teiste kaitseks välja ja rõhutas just seda, et nii ei tohi inimesele öelda.“</p> <p>Igasugused katsed, mida ka planeeritud tegevuste käigus kasutame, on laste tagasiside põhjal (tagasiside hommikuringis ja laste mängu jälgides) pikaks ajaks elevust tekitanud (värvide võlumine, mustkunstikatsed, värvide sulamine, vulkaan jne). Kuna lastele katsetamine meeldib, leiame, et peaksime sellist tegevust neile rohkem pakkuma (Pilt veekatsed).</p> <p>Sel sügisel on kavas leida projektipartnerid Erasmus+ projektile, mille eesmärkideks on luua meie lasteaeda teaduskeskus ja suunata õpetajaid kasutama tegevustes praktilisi katseid.</p> <p>Laste tegevusi mitmekesistatakse aeg – ajalt ka tehnikat kasutades – näiteks televiisor, makk, arvuti, valguslaud. Kitsaskohaks on aktiivõppes IKT võimaluste vähene kasutamine ja uute meetodikate kasutamine (näiteks robotika). Planeerime kitsaskohaga tegelemiseks kutsuda lasteaeda robotika koolituse ning tutvustada õpetajatele koolitusel näiteks Bee Bot võimalusi. Käesoleval õppeaastal alustas lasteaias robotika ring.</p> <p>Lapsed armastavad erinevatel teemadel mõtiskleda ja arvamust avaldada. Vanemates rühmades oleme sageli kasutanud selleks ideekaarti. Nädala lõpus, teemat kokku võttes, oleme nädala alguses kirjapandud mõtted üle vaadanud ja lisanud uued ideed ja faktid. (Mida teadsin, mida sain teada). (Pilt 3 Ideekaart).</p> <p>Loodud on projektõppe plaani alus, et oleks võimalik läbi viia ka projektõpet, et võimaldada lastel tegeleda süvitsi teemadega, mis neile huvi pakuvad. Projektõppe kuuplaani alus (Lisa 2) koostati peale ühe Reggio – klubi kokkusaamist, kus õpetajatel tekkis mõte, et Sinilinnu lasteaias võiks ka selline plaan olla. Arengukohaks oleme ise pidanud aktiivsemat projektõppe kasutuselevõttu rühmades. Sel sügisel alustas projektõppega kaks rühma. Õpetajatega arutledes leidsime, et projekti planeerides võiks lähtuda laste huvidest. Näiteks uurime lastelt sügisel, mida nad sooviksid aasta jooksul teada saada, et kaardistada huvid. Samuti võib ka õpetaja teemad välja pakkuda ning lapsed valivad huvitavaima. Ka peale projekti lõppu võib arutada, mis lastele projekti puhul meeldis, mida nad teada said ning mis võiks olla järgmine põnev ühine projekt.</p>
--	--

Meie lasteaial on õuesõppeks väga head tingimused. Lasteaial on suur, kena haljastusega õueala (Pilt 4 ja 5 õueala). Loodus ise pakub palju avastamisrõõmu. Meil on olnud võimalus jälgida, kuidas kajakas pesa ehitab, muna haub, lapsed uurivad huviga putukate tegevust. Saame kevadel maitsta oma õueala kaskede mahla (pilt 6 kasemahla laskmine), külvame ja kasvatame lillekastides lilli. Kasemahla laskmise idee kasvas välja laste rahuloluuuringust, kus üks poiss küsis, miks ei võiks meie kaskedest mahla lasta (kasemahla laskmine).

Lõpurühmadel on traditsioon oma õuealale puu istutada. Hea meelega hoolitsetakse oma õueala eest, kaasatakse ka vanemaid talgute raames. Õpetajatele on soovituslik viia vähemalt kord nädalas tegevused läbi õues. Ka on igal rühmal on üks kord nädalas võimlemistund õues, ka väikese vihma või lumesajuga. Samuti toimuvad õues mitmed üritused koostöös lastevanematega. Õues viiakse läbi ka projektiüritusi - prügihunt, matkad, piknikud, isadepäeva üritused, mihkripäeva laat. Õuesõpe toetab meie väärtust olla terve ning keskkonnast teadlik, seda nii laste, vanemate kui ka õpetajate tasandilt. Keskkonnateadlikkus on märgata 5 – 6 ja 6 – 7 aastaste laste puhul üldistes teadmistes, mis on näha nii läbi igapäevategevuste kui ka lapse arengumapi kaudu (Juku – Pilli mõtted). Keskkonnateadlikkuse veel suurema mõju loodame saada läbi Rohelise Kooli projekti, millega sellel sügisel liitusime, kaasates ka lapsevanemaid.

Lasteaias ei ole märgata, kas õues õppimine on mõjunud laste tervisele nii, et haigused neid vähem kimbutaksid. Kuna lasteaed ei ole kohustuslik, ei ole me jälginud, kas laps puudub haiguse tõttu või on tal lihtsalt puhkepäev. Samas oleme märganud, et õues õppimine mõjub lastele positiivselt, kuna pakub võimalusi õppida mitmekülgsemalt ning rohkem liikudes. Lapsed, kellel on siseruumides raske paigal püsida, on õuesõppe tegevustes rohkem haaratud. Samuti on õuetundide järel lastel parem söögiisu ja nad magavad pikemalt.

Eelmise aasta hilissügisel tekitati lasteaia värava kõrvale helkuripuu. Kellel oli helkur üle, sai selle sinna riputada, kellel mõni päev helkur koju jäänud, sai puu küljest helkurit laenata. Helkurpuuga suunasime kogukonna tähelepanu liiklusohutusele ja enda liikluses märgatavaks tegemisele, mis on tervise ja ohutuse jaoks väga oluline. Visuaalse vaatluse põhjal võime öelda, et projekt oli populaarne - helkuripuu täienes helkuritega väga ruttu. Alustasime kümne helkuriga ja lõpetasime 65 helkuriga. Mõistame, et nii laste kui ka vanemate helkuri kandmise harjumust tuleb veel toetada, seega kavatsime sügisticalvise helkurpuu muuta lasteaia traditsiooniks.

Aspekt 2. Kujundatakse lastes hoolivust, austust iseenda, vanemate, teiste laste, kaaskodanike ja kõige elava vastu.

Eesmärgiks oli analüüsida, kuidas on lasteaia rakendunud „Kiusamisest vabaks“ projekti põhimõtted. Väärtused – lapsekesksus, koostöö, eeskuju, sallivus, austus, hoolivus, julgus

Seoses lasteaia osalusega projektis „Kiusamisest vaba lasteaed“ alates 2012 õppeaastast ning väärtuste tähtsuse suurenemisega igapäevatoos rakendatakse rühmades väärtuskasvatuse erinevaid elemente. Osades rühmades on sõnastatud väärtused koos vanematega ning need on rühmaesikus nähtaval kohal (Rõõmupallide väärtused). „Kiusamisest vaba lasteaed“ projekt on aktiivselt kasutusel neljas lasteaia rühmas. Pidasime siiani kitsaskohaks, et lasteaia ülejäänud aiarühmad ei ole soovinud projektiga ühineda, kuid oleme nüüdseks mõistnud, et õpetajate valmisolek projekti võimalusi kasutada on erinev ning selleni jõutakse erineva tempoga. Sellel sügisel läheb koolitusele veel ühe rühma meeskond, mis tähendab, et varsti on projektiga liitunud 5 aiarühma.

Kitsaskohaks on meil hetkel laste ja vanemate kaasamine, et kõikides rühmades oleks sõnastatud rühma ühised väärtused. Ühiste väärtuste üle mõtlemine ja nende alusel tegutsemine loob ka ühist arusaama ja koostööd. Kitsaskohaga tegelemiseks plaanime arutleda nii laste, rühmameeskondade, lapsevanematega, kuidas oleks rühmades kõige parem ühised väärtused sõnastada.

Õpetajad koos lastega arutavad käitumisreeglite ning tavade üle ning sõnastatakse "Rühmareeglid", kokkulepped või "Head tavad", nii, kuidas rühmas neid nimetada tavatsetakse. Vajadusel kinnitavad lapsed kokkulepped oma allkirjaga. Juku – Pilli rühmas sõnastasid rühma tavad lapsed ühel lastekoosolekul. Ettepanek seda teha tekkis ka laste endi poolt. Sõnastatud tavad/reeglid on kokkulepitult rühmas nähtaval kohal ja ka rühmastendil, et vanemad nendega tutvuda saaksid. Samuti on oluline, et lapsevanemad oma last nende järgimises toetaksid. Tavad aitavad väärtustada laste omavahelisi suhteid (turvalisus lasteaia ruumides ja õues) ja hoida stabiilset mikrokliimat. Vahel on vajadus, et lapsed kinnitaksid mõnd kokkulepet oma allkirjadega. Seda tegi sel sügisel Sipsikute rühm (Sipsikute kokkulepped), kuna lastel oli raskusi rühmas mängides oma hääle tugevuse kontrollimisega. Mitmed lapsed kaebasid lärmi üle. Õpetajad ja ka lapsed ise on nüüdseks märganud, et kaks kuud peale kokkuleppe allkirjastamist on mänguaeg rühmas tunduvalt vaiksem.

Meile on olulised erinevas vanuses pereliikmed, seepärast tähistatakse septembris Vanavanematepäeva. On tehtud õunakookide võistlust, ühiseid piknikke koos mängudega. Rahulolu on mõlemapoolne. Vanavanemate päev on tore võimalus selgitada lastele, mida toob endaga vanadus ning mida saavad lapsed eakate inimeste toetamiseks ja rõõmustamiseks teha. Väärtus – hoolivus. Oleme märganud, et lapsed joonistavad oma vanavanematele hea meelega pilte ja soovivad neile kinkida enda meisterdusi.

Toimuvad emade- ja isadepäeva üritused – kas siis lasteaia kontsertide, teatrietenduste näol või korraldatakse midagi väljaspool maja. Minnakse kuskile muuseumisse (Nt. Nukuteatri muuseum), bowlingut mängima. Mõni rühm on kutsunud esinejaid, näiteks isadele esines teadusteater „Kolm põrsakest“. Alati on toredad enne tähtpäevi rääkida oma emast ja isast. Laste jutukesed oma vanemate kohta on toredad ja mitmed neist jõudnud ka lasteaia kodulehele.

Tutvustame erinevaid rahvaid. Sel kuul on Sipsikute rühmas tulemas projekt „Meie naabrid“, kus räägitakse meie naaberriikidest Venemaa, Soome ja Läti. Teema kasvas välja laste küsimustest naaberriikide kohta. Oleme korraldanud erinevate rahvuste tutvustamise üritusi, kus rääkisid oma rahvusest Belgia pere ja Korea pere. Hetkel on meie lasteaias vaid üks laps, kelle isa on pärit Egiptusest. Kuna laps alles tuli lasteaeda, ei ole me jõudnud veel tutvustamiseni, kuna pere vajab kohanemiseks aega. Varasemast teame, et sellised tutvustavad üritused – lapse perele tema rühmas ja üldisemalt terves lasteaias, on väga meeldivad ning aitavad esiteks ümbritsevatel mõista erinevast rahvusest peret ning neil jällegi läheb kohanemine kiiremini. Samuti on olnud huvitav märgata, et lapsed ei ole erinevuste suhtes (mitte ainult rassiliste, vaid ka muude erinevuste) tegelikult tõrjuvad, vaid erinevused pigem huvitavad lapsi. Väärtuseks on siinkohal eeskuj, sest lapsed õpivad võõrastava suhtumise tihti pigem täiskasvanutelt. Täpsemate andmete kogumiseks tegevuse tõhususe analüüsiks jälgime edaspidi veel teadlikumalt laste käitumist peale selliseid tutvustavaid üritusi.

Lasteaia on ka taimekastide projekt, mis on saadaud kingiks Tallinna linnalt. Taimede kasvatamise ja hoolitsemisega õpivad lapsed järjepidevuse ja hoolivuse tähendust. Väga kiiresti on näha, mis juhtub siis, kui taimi ei kasta. Kui kastis kasvab sibul, till, piparmünt või muud söödavat, tarvitavad lapsed rühmas enda kasvatatud sööki suure rõõmuga.

Meie lasteaia ühiseks mureks on lapsed, kelle sotsiaalsete oskuste areng ei ole piisav. Rühmade meeskonnad on mitmel juhul olnud hädas arusaamatult halvasti käituvate lastega, kes teisi nähtava põhjuseta löövad, karjuvad ja üldtunnustatud käitumist ei suuda omandada. Sel aastal on meil tulemas kolm loengut õpetajatele, et teada saada peamised laste vaimse tervise probleemid ning kuidas nendega hakkama saada, et lapsel oleks rühmas hea olla ning õpetajad suudaksid ennast hoida.

Lasteaia esimeses (3-4a.) aia rühmas tutvustaval üritusel tehakse koos vanemaga lapse kaks käejälge, kuhu pannakse kirja tema tugevad omadused, oskused ja toetamist vajavad küljed.

Eelmisel õppeaastal tegi arengugrupp ettepaneku panna lasteaia galeriisse üles „**Kiida kolleegi**“ (pilt 8) stend, kuhu kirjutatakse midagi head kolleegi kohta, kes on teistele oma tegemistega silma jäänud. Stendil

on pidevalt uusi märkmeid, eriti tore on, et märgatakse kokkade, remondimehe ja koristaja tegemisi, kelle töö tavaliselt ehk märkamatagi võiks jääda. Kiida kolleegi tahvli tulemuslikkust on veel raske hinnata, kuna tahvel on meil kasutusel olnud vaid pool aastat.

Aspekt 3. Lasteaial on välja kujunenud oma traditsioonid ja neid traditsioone peetakse oluliseks.

Aspekti valimise eesmärgiks oli analüüsida oma lasteaia traditsioonilisi üritusi, seotust meie väärtustega ning nende mõju lastele ja kogukonnale.

Väärtused – meeskonnatöö, koostöö, lapsekesksus, terviseedendus, eeskuju

Tallinna Lasteaias Sinilind on mitmeid olulisi traditsioonilisi ettevõtmisi, mis toetavad meie visiooni, missiooni ja väärtuseid.

Üheks meie eesmärgiks on tõsta meie lasteaia laste, -vanemate ja personali teadlikkust tervislike eluviiside järgimise ja terve olemise vajadusest.

Sügis algab lasteaias õppeaasta avamisega – kohvilauaga lasteaia töötajatele. Tullakse korraks kokku ning avatakse pidulikus meeleolus uus aasta.

Sügisel toimub lasteaia spordiväljakul kostümeeritud loomade – lindude jalgpall. Mäng toimub lasteaia personali ja lapsevanemate vahel. Tegevuse eesmärgiks on lastevanematega koostöös tõsta laste teadlikkust, et liikumine värskes õhus tagab tervise. Tähtis pole võit, vaid rõõm koosolemisest. Publikuks on lapsed ja lapsevanemad. Üritus on lõbus ja populaarne. Nagu võistlustel ikka, on peale mängijate kohal „kohtunik”, „arstiabi” ja spordifotograaf. Loomade – lindude jalgpall on hea hoogne algus uuele õppeaastale ja koostööle lapsevanemate ja õpetajate vahel, kus sportlikult ja lõbusalt üksteist tundma õpitakse.

Igal sügisel toimub lasteaias Mihklilaat. Antud üritus tugevdab lastevanemate ja lasteaia omavahelist koostööd. Laadal on kohvik, õnneloos, meisterdamise töötuba ja kontsert laste esituses. Laadale toovad asju nii lasteaia personal kui lapsevanemad. Tulu läheb rühma või lasteaias vajamineva otstarbeks. 2015 ja 2016 sügisel olid laadal eestvedajateks lapsevanemad ning kogu laada üritus oli väga meeleolukas. Oleme märganud, et peale Mihklilaata on suhtlemine lapsevanemate vahel nii rühmas kui ka kogu lasteaias paranenud. Ollakse valmis rohkem ühiselt tegutsema. Laat sellisel kujul on tegutsenud kaks aastat, kuid oleme märganud, et viimasel aastal oli lapsevanemate osalus palju suurem.

Traditsiooniks on saanud Mustamäe lasteaiaõpetajate mälumäng, mis enamasti toimub novembri kuus. Sel päeval tulevad meile külla teiste Mustamäe lasteaedade õpetajate meeskonnad, et mälumängus mõõtu võtta. Mälumängu läbiviimisega toetame koostööd teiste lasteaedadega. Teine koostööd toetav üritus, mida korraldame, on „Loodusrada kutsub külla“, kuhu kutsume Mustamäe Tervist Edendavate lasteaedade vanemate rühmade lapsed. Eelmisel korral, aastal 2014, korraldasime ürituse ainesektsiooni kaudu ülelinnalisena, kuhu said tulla meie üritust vaatama lasteaiaõpetajad üle Tallinna. Eesmärgiks on tegevused ehedas, looduslikus keskkonnas vahetu kogemuse ja isetegemise teel. „Loodusrada kutsub külla“ üritustel osales meie lasteaia üs vanem rühm. Käesoleval sügisel leidsid õpetajad, et meie oma lasteaia lapsed peaksid ka sellisest toredast üritusest osa saama ning õpetajate infotunnis võeti vastu otsus ning viidi läbi sama üritus kõikidele meie lasteaia rühmadele. Tegevused kohandati vastavalt laste vanusele.

Erinevatel konkurssidel ja võistlustel osalemine arendab laste eneseväljendusoskust ja esinemisjulgust. Rühmaga koos esinemisel on suureks väärtuseks lastevahelise koostöö ja üksteise usaldamine. Igapäevategevustes ja „Karude koosolekul“ selgitame lastele, et kõik lapsed on erilised. Iga laps teeb midagi hästi. Kõikidel konkurssidel või näitustel ei saa terve rühm osaleda, kuna sellised on eeskirjad. Näiteks näitustele valime pilte koos lastega. Tööde peal ei ole laste nimed nähtaval ja need tööd, mis saavad kõige rohkem laste hääli, saadetakse näitusele. Kuna kõikide laste töid pole võimalik korraga konkursile saata, oleme lahendanud olukorra nii, et iga lapse kunstitöö on välja pandud kindlasti rühmas ja ka lasteaia galeriis pidevalt vahelduval kunstinäitusel.

Kuna soovime oma lastele anda võimaluse rohkelt esineda, osaleme konkursil „Eesti keele kaunis kõla“. Kuna Mustamäe eelvooru saab minna vaid kolm last, toimub lasteaia luulekonkursi eelvoor, kuhu on oodatud kõik tublid lapsed, kellel luuletus peab. Lasteaia žürii valib välja lapsed, kes osalevad etlemiskonkursil „Eesti keele kaunis kõla“ Mustamäe voorus. Kõik lasteaia luulekonkursil osalejad saavad tänukirja ja väikese meene. Eelmisel õppeaastal toimus luulekonkurss veebruaris, Eesti Vabariigi sünnipäeval. Varem ei ole me laste käest küsinud, milline konkurss neile kõige rohkem meeldib või kuidas võiks selline üritus korraldatud olla. Plaanime seda sel aastal kindlasti küsida ja etlemiskonkursi sel õppeaastal läbi viia veebruari alguses laste ideede järgi omaette üritusena, et konkursil saaks osaleda ja esinemise kogemust omandada veel rohkem lapsi. Kuna esinejaid on palju ja leida tuleb vaid kolm tublimat, siis mõtlesime lahendada olukorra nii, et publiku ees võitjaid ei teadusta, vaid anname aukirjad üle kõikidele esinenud lastele. Leiame, et luuletuste lugemise konkursil on kõik lapsed võtnud – esinejad on saanud rikkamaks luuletuse võrra ja teised nende kuulamise ja kaasaelamise võrra.

Sinilinnu lapsed on liikumisõpetaja juhendamisel osalenud kõikidel toimunud Mustamäe Akrofesti

(akrobaatikafestival lastele) üritustel. Kui eelmisel aastal võideti karikas parima esituse eest, siis sellel õppeaastal esitamisele tulnud Ahvide tantsuga pälviti autasu kõige artistlikuma esituse eest. Liikumisõpetaja seab ja õpetab lastele ka tantsud, millega esinetakse Mustamäe Tantsupäeval ja loomulikult lasteaia tantsupäeval. Lasteaia tantsupäeval esineb tantsudega iga rühm ja ka õpetajad. Lapsed olid Akrofestil võidetud karika üle väga õnnelikud ning tundsid huvi, kas nad saavad sealt karika seest ka jäätist süüa.

Märtsikuus on lasteaial sünnipäev. Traditsiooniks on saanud, et sünnipäeva peetakse terve nädal. Toimuvad erinevad üritused: teater tuleb külla, toimub kostüümidisko, jäätisekohvik, õpetajate estraadikava. Sünnipäeva puhul korraldab juhtkond lasteaia kollektiivile üritusi väljaspool lasteaeda, näiteks sel aastal käisime koos mängimas Megazonei mängukeskkonnas, kus kõik täiskasvanud lustisid ning lasid endast lapsed vabaks. Disko ja jäätisekohvik on laste rahuloluküsitluse alusel kõige populaarsemad üritused üldse. Lapsed arvasid, et need võiks toimuda kaks korda nädalas kohe.

Kevadel korraldatakse lastele lauluvõistlus. Lasteaia žürii valib välja lapsed, kes lähevad edasi lauluvõistlusele, mis toimub Kultuurikeskuses Kaja. Lapsevanemad koos lapsega valivad välja laulu. Muusikaõpetajaga harjutatakse muusikalist osa. Kõik lasteaia lauluvõistlusel osalejad saavad tänukirja ja väikese mälestusaja.

Lasteaias Sinilind on saanud heaks tavaks korraldada kevadel talgupäev. Lapsed on sellel päeval väga elevil. Soovitused töövahendite osas on vanematele juba mitu päeva ette teatatud. Lastele on valmis pandud väikesed kärud ja rehad, millega neil on jõukohane tööd teha. Tore on näha, kui suure innuga on valmistunud lapsevanemad, kes on kodust kaasa võtnud reha, labida või värvimiseks pintslid. Kõige tähtsam on soov teha lasteaia õueala korda. Kevadel istutatakse lilli, värvitakse õues olevaid mänguvahendeid ja vahetatakse liivakastis liiva ning veetakse terviserajale multši. Tore on näha sel talgupäeval, et emad, isad, vanaemad ja kogu lasteaia personal on südamega oma lasteaia ümbruse korrastamisel abiks. Lasteaia ümbrust on siis kena vaadata ning lastel on, mida hiljem meenutada. Talgupäeva lõpetab piknik. Sel aastal oli talgute eestvedajaks hoolekogu ning meie talgud registreeriti Teeme Ära talgute lehel. Selle kaudu tuli meile talgutele appi ka rahvast väljastpoolt lasteaeda, kes võtsid omalt poolt kaasa ka peitsi aedade ja muude vahendite katmiseks.

Lasteaias on personali näitering, kes esitab igal aastal lasteaia lastele etenduse ja osaleb ka Tallinna lasteaedade Perepäeval Kanutiaia Noortemajas või üleriigilisel õpetajate teatrifestivalil. Näiteringi juhendab õppealajuhataja Triin Penu. Lasteaia näitering on esitanud perepäeval järgmisi etendusi: "Lumivalgeke ja

seitse põialpoissi" (2012), "Põial Liisi" (2013), "Kärbse Kärt" (2014) ja "Tuhkatriinu" (2015).

Vanemate rühmade lapsed õpivad igal aastal selgeks etenduse ja esitavad seda vanematele ja teistele lasteaia lastele. Etendusega sisustatakse ka Mustamäe Kultuurikeskuses Kaja lastehommikut. Tavaks on saanud Kanutiaia - Kann teatrifestivalil ja Mustamäe teatrifestivalil osalemine.

Jüripäeva jooks on saanud meie lasteaia uueks traditsiooniks ja on ühendatud kevadise spordipäevaga. Antud üritust korraldab lasteaia õpetajatest koosnev tervisemeeskond.

Pikaajaliseks traditsiooniks on kujunenud igal kevadel (2000 a-st) lõpurühmade poolt puu või põõsa istutamine l/a õuealale. Istutamine toimub lasteaia lõpupeol. Istutamisel osalevad lapsed, lapsevanemad ja lasteaia personal. Traditsioon on võimalus lapse väärtushinnangu ja keskkonnasõbralikkuse kujundamiseks. Plaanime edaspidi puu istutada juba lasteaia alguses, et lapsed saaksid puu kasvamist jälgida kogu lasteaia käimise aja.

Heaks tavaks on saanud ühised väljasõidud 2 korda aastas. Väljasõiduks sobiva koha valimisel on abiks kogu personal.

Traditsiooniks on õppeaasta lõpupidu lasteaia töötajatele. Etteasted on nii laste kui õpetajate poolt. Üritus toimub lasteaia õuealal.

Traditsioonilisi üritusi on lasteaias väga palju. Analüüsid üritusi, selgub, et neid ühiseid üritusi, milles saavad osaleda ka lapsevanemad, on tegelikult aasta peale kokku kolm. Oleme märganud koostöös vanematega korraldatud ürituste populaarsust (suur osavõtjate hulk), seega planeerime edaspidi kavva võtta rohkem selliseid üritusi, kus oleks kaasatud lapsevanemad.

VALDKOND	KESKKOND
Palun valige analüüsiks 1 kuni 3 aspekti (vaata Lisa 1)	1. Kasvukeskkond pakub võimalusi mitmekesiseks mänguks ja laste tegutsemiseks väikestes rühmades. 2. Kujundatakse tervislikke eluviise (sh pööratakse tähelepanu tervislikule toitumisele, hügieenile, õuesviibimisele)
<p>- Kus ja mis eesmärgil teie lasteaed valitud aspektiga tegeleb? Kes selle aspektiga tegeleb ja kuidas ta seda teeb?</p> <p><i>Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. Vaata ka konkursi juhendit.</i></p> <p>- Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt</p>	Aspekt 1. Kasvukeskkond pakub võimalusi mitmekesiseks mänguks ja laste tegutsemiseks väikestes rühmades
	Meie eesmärgiks on lasteaia kasvukeskkonna kaasajastamine, rühmades laste mängu- ja õpikeskkonna mitmekesisemaks muutmine ning lasteaia üldruumide kasutuselevõtt lastega tegevusteks.
	Väärtus – lapsekesksus, meeskonnatöö, õppiv organisatsioon
	Lähtume oma lasteaia põhimõttest, et keskkond on parim õpetaja ning hea ja läbimõeldud õpikeskkond on õppekava täitmisel tõhus abiline. Leiame, et laps peab end lasteaia hästi tundma, siis tuleb ta siia rõõmuga.
	Kuna rühmad olid päris ühenäolised (ühes seinas voodid ja teises lauad) ning lastel ei olnud rühmas eriti võimalusi mänguks ja tegutsemiseks väikestes rühmades, siis kevadel 2015 toimus Tallinna Lasteaia Sinilind õpikeskkondade ümberkorraldamise konkurs. Konkursil osalemise aluseks olid loodud kriteeriumid (LISA 1), mille alusel žürii vaatas üle kõik konkursil osalenud rühmad ning leidis need, kus muutused kõige suuremad. Žürisse kuulusid hoolekogu esimees, Mustamäe Linnaosavalitsuse esindaja, Tallinna Ülikooli õppejõud Tiia Õun, õpetaja ühest Nõmme lasteaia. Õpetaja oli kutsutud, kuna tema mäletas rühmade olukorda enne konkursi. Žürii tagasiside rühmadele oli toetav, positiivne ja konstruktiivne. Kõik osalenud rühmad said autasuks direktori tehtud savist kruusid ning seinale raamitud aukirja. Aukirjad on rühmade esikutes aukohal. Parimale rühmameeskonnale oli auhinnaks päevaspa pääse. Konkursil osales lasteaia 7 rühma. Konkursi mõjudena on nüüdseks muutuseid toimunud ka pea kõikides lasteaia rühmades, muutused toimuvad vastavalt laste kasvamisele, luukase juurde valikuvõimalusi. Seintele on ilmunud tahvlivärviga värvitud tahvlid (laste hulgas väha populaarsed ja kogu aeg kasutusel), rühmad on võimalusel paigutatud tegevuskeskusteks. Kõikides rühmades on loodud lugemispesad. Samuti on lastele olemas draamamängu võimalused (kostüümid), mida varem rühmades peaaegu ei olnud.
	Üheks kriteeriumiks keskkondade muutmise konkursil oli laste ja vanemate arvamuse küsimine rühmaruumi muutmisel. Kahjuks ei toonud ükski rühm välja, kuidas nad laste või lapsevanemate käest rühma planeerimise kohta küsisid ja millised muutused tehti rühmas laste ettepanekute järgi. Oleme laste rahulolu muutunud rühmakeeskonnaga tuvastanud vaatluse alusel – võrrelnud laste süvenemist valitud tegevustesse.

<p>hinnata, et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik?</p> <p>- Millised on kitsaskohad ning kas ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine?</p>	<p>Võrreldes varasemaga suudavad lapsed paremini leida endale tegevuse ning tegevus (mäng, raamatu vaatamine) kestab kauem ja laps saab talle meeldivasse tegevusse süveneda. Õppeaasta lõpus on meil kavas lisada laste rahulolu küsitluse ka punkt rühma mängukeskkonnaga rahulolu kohta.</p> <p>Õpetajad on märganud, et ümberpaigutatud rühmas on mürataust väiksem, mis on nii laste kui ka õpetajate vaimse tervise huvides väga oluline muutus.</p> <p>Lasteaia rühmaruumid on väikesed – aiarühma kasutuses on vaid üks rühmaruum. Seepärast on oluline, et ruumi paigutus oleks hästi läbi mõeldud. Kuna rühmaruumides on vähe võimalusi, siis on hea võimalus kasutada tegevusteks ka lasteaia üldruume – raamatukogu, galeriid ja treppe. Parendusvaldkond on meil üldruumide kasutuses. Siiani on vaid üks lasteaia rühm, kes kasutab ka teisi ruume peale enda rühmaruumi lastega tegevusteks, näiteks galeriid ja raamatukogu, muusikatundidest vabal ajal ka saali.</p> <p>Tallinna Lasteaed Sinilind õuealal on KIK projektiga rajatud looduse õpperada, kuhu me üle aasta ka külalisi kutsume. Eelmisel õppeaastal valmis hoolekogu ja lapsevanemate toel õuesõppemaja, kus ka vihmaga saab tegutseda. Hoolekogu eestvedamisel töid lapsevanemad majakesse pakud, millel lapsed istuda saavad. Õuemajake on kogu lasteaia poolt kenasti kasutusele võetud, näiteks 2015/2016 õppeaasta viimane hoolekogu koosolek toimus õuesõppemajas, hoolekogu esimehe soovil ja eestvedamisel. Parendusena kavatsime õuemajja luua kastid loodusliku materjaliga (kivid, käbid, oksad), et lastel oleks majas põnev tegutseda.</p> <p>Kitsaskohtadeks peame lasteaia üldruumide mittekasutamist õpikeskkonnana ning laste vabajoonistuste vähest eksponeerimist. Lasteaia metoodikakeskusest, mis praegu lastele eriti avatud ei ole, soovime luua laste raamatukogu ja teaduskeskust ning tervisemeeskonnal on plaan rajada lasteaia siseterviserada.</p>
	<p>Aspekt 2. Kujundatakse tervislikke eluviise</p> <p>Väärtus: Tervisedendamise ja keskkonnasäästmine – osata olla terve, toituda tervislikult, palju liikuda värskes õhus, õppida ja mängida õues ning olla säästlik keskkonna suhtes.</p> <p>2002. aastast alates on meie lasteaia üheks prioriteetvaldkonnaks tervisedendamine. 2005. aastal liitusime Tervist Edendavate Lasteaedade (TEL) võrgustikuga.</p> <p>Lasteaed väärtustab tervislikku toitumist</p> <p>Meie lasteaia toit valmib lasteaia köögis vahetult enne serveerimist. Köögis tegutseb 2 kokka ja peakokk, kes koostab menüü. Menüü on koostatud nii, et laps õpiks sööma mitmekesist toitu. Kasutatakse ka mahe- ja</p>

talutooteid: näiteks talukohupiim. Lasteaed on liitunud Euroopa Liidu programmiga Koolipiim ja Koolipuuvili ja – köögivili.

Arvestatakse laste allergiatega ning pakutakse sobivat toitu. Allergikute menüüs kasutatakse ka sojatooteid ja kaerapiima.

Õppeaasta jooksul toimub mitmel korral laste poolt menüü hindamine. Valitakse kuupäevad, mil rühmade õpetajad ja õpetajate abid jälgivad laste söömist päeva vältel ja annavad söömise kohta tagasisidet (Laste hinnang menüüle)

Vanemate rühmade lapsed nimetavad õppealajuhataja poolt läbiviidavas rahuloluküsitluses oma lemmiksöögi. Näiteks sel õppeaastal osutusid laste lemmikuteks kalasupp, peedisupp, kissell jogurti-vahukoorega, paneeritud kala (Menüü hindamine).

Peakokk arvestab laste hinnangut menüü koostamisel.

2012. aastal võideti II koht „Parima toitlustamisega koolieelne lasteaed“ valimisel.

Rühmasiseselt toimib vanemates rühmades korrapidajasüsteem, kus korrapidajad (igal päeval 1-2 last) katavad lauda, aitavad õpetaja abil toitu tuua ja jagada. Korrapidaja jälgib laste kätepesu enne sööki ja nimetab toidu, mida sööma hakatakse ja soovib „Head isu!“.

Sinilinnu õpetaja osales 21.02.2016 koolitusel „Kuidas suunata lapsi tervislikke toiduvalikuid tegema“ ja jagas pedagoogilisel koosolekul saadud teadmisi kolleegidele.

Rühmades on hoogu võtmas salatite tegemine koos lastega. Septembris tegid sõimelapsed endale salatit ja oktoobri lõpus ka 4 – 5 aastaste laste rühm, kes valis ka oma rühma lemmikaedvilja. Ise tehtud salat on väga maitsev ja seda süüakse parema meelega, kui koka tehtut (Rõõmupallide salatitegu).

Lasteaed Sinilind väärtustab sporti

Laste liikumisaktiivsuse suurendamiseks rajati 2005. aastal tervise- ja spordirada koos kelgumäega. 2007. aastal ehitati välja spordikompleks, kuhu kuulub jalgpallistaadion, jooksurada, kaugushüppekast ja palliviskeala. Lasteaias on peeglitega võimla, kus toimuvad rühmade liikumistegevused ja sportlikud huviringid. 1 kord nädalas toimub liikumistegevus õues.

Sinilinnu Lasteaias ei ole analüüsitud, kuidas on spordikompleks mõjutanud laste liikumisharjumusi või tervist, kuid tuginedes laste ja lastevanemate rahuoluuuringule ning heale kohalkäidavuse arvule rühmades, saab väita, et lapsed on terved ning oodatakse liikumistegevusi nii õues kui ka võimlas.

Koostöös liikumisõpetajaga osalevad vanemad rühmad linna(osa) võimlemisüritustel. Näiteks 2012. aastast alates osaletakse igal aastal akrobaatikafestivalil Akrofest. Kuna kõik lapsed esineda ei saa (lavale ei mahu 24 last ning kõik lapsed pole erinevatel põhjustel ka kava selgeks saanud) oleme lahendanud olukorra nii, et ülejäänud rühma lapsed osalevad üritusel pealtvaatajatena, elades omadele kaasa.

2011. aastal rajati loodusõpperada, mis võimaldab läbi viia õuesõpet, arendada keskkonnasõbralikkust ja mõjutada suundumust keskkonnasõbralikule eluviisile. Näiteks, 2012. aastal korraldati loodusõppepäev: „Loodusõpperada kutsub külla“, milles osalesid Mustamäe Tervist Edendavad Lasteaiad. 2016. aastal toimus see juba kolmandat korda.

2015. aasta kevadel avati õuesõppepaviljon, mis võimaldab tegevusi läbi viia ka vihmase ilmaga.

Sinilinnu lasteaias organiseeritakse õuesõppe tegevusi, sh. avatud tegevused, vabategevused, liikumismängud. Kasutatakse ka õuesõppepaviljoni, lapsed nimetavad seda vihmamajaks.

Samuti viiakse õues läbi ühisüritusi. Näiteks:

Õppeaasta tänuüritus 2015

Rühmade isadepäevaüritus/orienteerumine

Kevadel ja sügisel spordipäevad

Mihklipäeva laat

Sinilinnu Lasteaias tegutseb tervisemeeskond, kelle eestvedamisel on toimunud mitmed üritused: N: Vastlapäeva ja Jüripäeva tähistamine.

Õues viibitakse kaks korda päevas (hommiku- ja õhtupoolikul), talvisel ja pimedamal perioodil üks kord päevas.

Sinilinnu töötajad on avatud liikumisele, võetakse osa ühistest lasteaia spordiüritustest, matkadest ja ka töötajate joogast. Alates 2011. aastast osaletakse SEB Maijooksul (Sinilinnud Maijooksul).

Sinilinnu lasteaias tegutseb lapsevanem Urmas Laigna juhendamisel ja koostöös Lehola Lasteaia õpetajatega rahvatantsugrupp „Leholind“. Nemad esindavad lasteaeda linnasisestel ja vabariiklikel üritustel/pidudel, esineti Eesti Naiste Tantsupeol (Rahvatantsukollektiiv Leholind).

Lasteaed Sinilind väärtustab südamenädalat, mis hõlmab tervislikku toitumist, hügieeni ja liikumist. Aprillis

2016 otsustati lasteaia õuealal olevalt kaselt võtta kasemahla.

Lastega viiakse läbi õppekäike ja matkasid. Sihtkohad seatakse laste vanusest lähtuvalt. Näiteks nooremad lapsed viibivad ja matkavad lasteaia territooriumil. Nende eesmärgid on järgmised: laps õpib tundma lasteaia õueala, oskab liikuda seltskonnas, tunneb rõõmu liikumisest. Keskmiste ja koolieelsete rühmadega käiakse juba kaugemates sihtkohtades. Näiteks 2015 – 2016 õppeaastal käisid vanemate rühmade lapsed TTÜ näitusel „Puder ja kapsad“ ja Tervishoiumuuseumis, Männi pargis, Pääsküla rabas. Õppealajuhataja eestvedamisel viidi läbi Keskkonnainvesteeringute Keskuse rahastamisel projekt „Sinilind vaatab vetepeeglisse“. Toimus õppekäik Loodusmuuseumisse, matk Viitna järve äärde. Lapsed said teadmisi veetaimedest ja -loomadest, õppisid targalt käituma looduses ja tundsid rõõmu kevadises looduses viibimisest.

Sinilinnu lasteaias töötab medõde, kes jälgib laste tervist, kaalub- mõõdab lapsi kaks korda aastas ja vajadusel nõustab lapsevanemaid ning töötajaid terviseprobleemide ilmnemisel.

Kitsaskohad:

Tervisliku toitumise koolituselt saadud soovitus: Organiseeritud tegevustes võiks toitu valmistada koos lastega, näiteks tervislikku smuutit või salatit. Kuna osa lapsi söövad valikuliselt, siis on see võimaluseks, et laps näeb ja valib ise, mida toidu sisse pannakse ja kuidas see valmib. Laste kokandus on meie lasteaias veidi unustatud, seega plaanime edaspidi rühmade õppetegevustes rohkem kokandust kasutada. Läbi kokandustundide on lastel võimalik õppida ka matemaatikat ja meeskonnatööd.

2016. õppeaasta sügisel viidigi sõimerühmas läbi organiseeritud tegevus, mille ühes osas valmistasid lapsed ise salatit. Esmalt vaadati ja uuriti juur- ja köögivilju ning seejärel valmis lastega koostöös salat. Lapsed rebisid lehtsalatit ning kõik osalesid salati segamisel. Salatit sõi ka see laps, kes lasteaias ei ole veel harjunud sööma. Kahjuks loobus ta samast salatist lõunasöögi ajal. Koostöös koduga valmib laste lemmiksalatite retseptiraamat. Eeldus on, et laps osaleb ise salati valmistamises. Organiseeritud tegevustes plaanitakse retsepte ka lasteaias teha.

Laste liikumisharjumuste suurendamiseks toimuvad lasteaias huviringid: judo, jalgpall, balletiring, laste jooga. Huviringidest saavad osa võtta need lapsed, kelle vanemad seda soovivad. Erinevate aastate lastevanemate rahulolu-uuringutest on selgunud, et vanemad on rahul lasteaias tegutsevate huviringidega.

Maikuu toimuvad huviringid aga sunnivad lapsi rühmade pikalt teisi ootama ning õue jõutakse õhtuti päris hilja. See on olnud hoolekogus arutelu teemaks ja hoolekogu võttiski vastu otsuse lõpetada huviringid järgmisel õppeaastal aprilli lõpus, et lastel oleks ilusate kevadiste ilmadega rohkem õuesoleku aega.

VALDKOND	JUHTIMINE
Palun valige analüüsimiseks 1 kuni 3 aspekti (vaata Lisa 1)	1. Väärtusarendusega tegeletakse süsteemselt ja järjepidevalt. 2. Lasteaia juhataja motiveerib töötajaid ning toetab nende arengut. 3. Ressursse (töötajate ja laste aega, raha, ruume jms) kasutatakse tõhusalt parima tulemuse saamiseks
<p>- Kus ja mis eesmärgil teie lasteaed valitud aspektiga tegeleb? Kes selle aspektiga tegeleb ja kuidas ta seda teeb? <i>Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. Vaata ka konkursi juhendit.</i></p> <p>- Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata, et selle</p>	<p>Aspekt 1. Väärtusarendusega tegeletakse süsteemselt ja järjepidevalt</p> <p>Aspekti valiku eesmärgiks oli analüüsida lasteaia väärtusarenduse süsteemsust.</p> <p>Alates 2009 a on Tallinna Lasteaias Sinilind tegeletud väärtuste arendamisega. Kaasates kogu lasteaiaoperet, leiti ühise mõttetöö tulemusena järgmised väärtused:</p> <ul style="list-style-type: none"> *lapsekesksus - tähendab lapsest lähtuvalt õpikäsitlust, mängulist õpet, mitmekesiseid võimalusi tegevusteks, lapsepäraseid ühisüritusi. *eeskuju - lasteaia personali käitumine on eeskujuks lastele, mis tagab positiivse keskkonna ja õpetab lastele viisakust, sõbralikkust kaaslaste suhtes. *õppiv organisatsioon - uute meetodikate rakendamine õppe- ja kasvatustegevustes. nt Kiusamisest vaba projekti tegevused, vaikuseminutite kasutamine, avastusõppe tegevused. *meeskonnatöö - toimivad arendusmeeskonnad, tegutsemine koos ühiste eesmärkide nimel, rühmameeskondade hea toimimine igapäevatoos. *tervisedendamise- tervislike eluviiside propageerimine, õuesõppe tegevuste läbiviimine, tervislik toit ja tervise- teemalised üritused. *keskkonnateadlikkus- jääkmaterjalide taaskasutus, sulle-mulle kampania korraldamine, prügi sorteerimine jne <p>Lasteaia õppekavasse on lisatud väärtuskasvatus alates 2012 aastast. Eesmärgid tulenevad lasteaia põhiväärtustest ja „Kiusamisest vaba projekti” väärtustest. Väärtuskasvatuse peame oluliseks, et kooli läheb õpihimuline, toimetulev ja terve laps, kes saab enda ja kaaslastega hakkama.</p> <p>Väärtuste nähtavastegemisel oleme kasutanud erinevaid võimalusi, peame oluliseks, et lasteaia personal ja lapsevanemad oleksid teadlikud meie lasteaia väärtustest. Lasteaia väärtused on nähtavad lasteaia üldstendidel, lasteaia kodulehel ja meie töötajates. Leidsime tööd kirjutades, et peaksime oma väärtused veel nähtavamaks tegema, näiteks raamida ja iga rühma esikusse üles panna (või leida muu esitlemise võimalus). Plaanime hoolekoguga töötada välja uue lapsevanemate rahulolu uurimise küsimustiku ning mul on ettepanek liita sinna ka küsimus lasteaia väärtuste kohta (kus on need esitatud, millised need on). See</p>

<p>aspektiga tegelemine on tulemuslik?</p> <p>- Millised on kitsaskohad ning kas ja ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine?</p>	<p>annaks meile hea tagasiside, kuidas (ja kas üldse) vanemad meie väärtuseid näevad.</p> <p>Aastal 2014 valmis kogukonna kaasamisel jääkmaterjale kasutades väärtuste vaip, mis koosneb 322 heegeldatud või kootud 10 korda 10 sentimeetrit ruudust. Vaiba tegemisel oli abiks lisaks oma maja personalile ka lapsevanemad, vanaemad, tädid jne - kokku ligi 50 inimest. Lisaks ruutudele on kasutatud seal ka vilditud sinilinde ja pesa, mis sümboliseerib pidevat liikumist lasteaiast - suured lähevad kooli ja väikesed alustavad lasteaiateed. Vaiba tegemisel kasutati jääkmaterjale ja lapsesõbralikke sümboleid, mis omakorda toetavad igati ka meie lasteaias põhiväärtusi, milleks on keskkonnateadlikkus ja meeskonnatöö.</p> <p>Igal aastal korraldame personalile rahuloluküsitluse, kus on küsitud ka lasteaias väärtuseid. Sel aastal avastasime, et töötajad on märkinud väärtuseid, mida seinal olevas väärtuste puus kirjas ei ole. Näiteks pakuti meie lasteaias väärtuseks loovust, koostööd ja paindlikkust. Sellega seoses on meil kavas väärtused uuesti ühiselt üle vaadata, kuna inimesed tunnetavad uusi väärtuseid. Mõistame, et väärtused muutuvadki ajas koos inimestega. Oleme aru saanud, et kõikides rühmades ei tegeleta veel ühiste väärtuste väljaselgitamisega. Seepärast planeerime väärtuste mõistekaardi koostamist nii lapsevanematega kõikides rühmades kui ka personaliga.</p> <p>Uute töötajate värbamise vestlusel selgitame välja kandideerijate väärtused. Meile on oluline, et Sinilinnus töötaksid sarnaste väärtustega inimesed. Uurime meile tööle kandideerivatelt inimestelt neile oluliste asjade kohta, mida hindavad elus kõige rohkem, mida töös. Palju selgust annab katseaeg – vahel selguvad päris väärtused alles tööd alustades. Planeerime kandidaatidele pakkuda ka väikest väärtuste mängu – palume reastada sõnakaardid peamiste väärtustega ning sealt saame ilusa pildi, millised meie lasteaias väärtused nende nimekirjas esindatud või mis kohal on.</p> <p>2015 aasta aprillis toimus meie lasteaias väärtuskasvatuse koolitus „Tarkuste Hoidiste metoodika“, mis toetas õpetajate oskusi väärtuspõhist tööd teha ning ka eesmärgi süstematiseerida.</p> <p>Väärtuspõhine töö meie lasteaias ei ole veel piisavalt süsteemne vajab edaspidi rohkem läbimõtlemist, eriti puudutab see rühmade tegevuskavade ülesehitust ja lahtimõtestamist, laste ja lapsevanemate kaasamist. Väärtuste kajastamisega nädalapläänides ja projektiõppe kavades on mõnes rühmas algust tehtud, edaspidi soovime sarnast süsteemset näha kogu lasteaias.</p> <p>Aspekt 2. Lasteaias juhataja motiveerib lasteaias töötajaid ning toetab nende arengut.</p>
---	--

Väärtused koostöö, eeskuju, õppiv organisatsioon

Direktor Merle Toompark seisab töötajate arengu ja enesetäiendamise eest:

Direktor algatas lasteaias Kasvukeskkondade ümberkujundamise konkursi. Selle tulemusena tehti kõikides rühmades õpikeskkonna ümberkujundusi. (LISA 1)

Direktor osaleb erinevatel hariduslikel konverentsidel ja rakendab lasteaias uusi teadmisi ning tema eestvedamisel on soetatud uusi õppevahendeid, näiteks eelmisel õppeaastal soetati 2 valguslauda, mida lapsed usinalt kasutavad.

Enesetäiendamiseks ja arendamiseks algatas koostöö Soome Riihimäe Jukola lasteaiaga. Jukola lasteaiaga õpetajad külastasid Sinilinnu lasteaeda kevadel 2015. Sinilinnu töötajad külastasid Jukola lasteaeda 2015 aasta augustis. Külastuste tulemusena said mõlemad osapooled uusi ideid, mida rakendada (Sinilinnu seltskond Soomes). Soome lasteaiaga külastusest saadi idee - mõnes rühmas fikseerib laps ise oma kohaoleku. Selleks on rühmatoa üksel tabel, kus laps tõstab oma nimesilti lasteaeda tulekul ja minekul.

Tutvustas Sinilinnu õpetajatele Reggio Emilia pedagoogikat ja külastatakse lasteaedu, kus seda kasutatakse. Reggio Emilia pedagoogika lasteaedades saadi õppetegevuste planeerimisel projektõppe idee. Projektiõppe kuuplaani rakendab pedagoogilise koosoleku arutelu tulemusena 2016 - 2017 õppeaastast Sinilinnu lasteaias üks rühm.

On algatajaks lapsevanemate mõttekodadele ja mitmetele töötajate töötubadele: lapsevanemate mõttekoda toimus 2014 aasta sügisel. Savi töötuba märtsis 2015 ja 2016, jõulupärgade valmistamine, heategevuslikul eesmärgil piparkookide kaunistamine, jõuludekoratsioonide valmistamine.

Osalet õuesõppepaviljoni rajamise meeskonnas ja avas selle 2015 aasta kevadel. (Õuesõppepaviljoni avamine 2015). Koostöös majandusjuhatajaga leiab parimaid viise lasteaiaga heaks majandamiseks.

Võimaldab erinevaid koolitusi ja kutsub ka koolitajaid esinema lasteaeda, näiteks Väärtuskavastus lasteaias-Tarkuste Hoidiste meetoodika ja Vaikuseminutid.

Õpetajate ettepanekul võeti pedagoogilisel koosolekul vastu otsus, et kasutatakse „Väärtuskasvatust lasteaias“ ja „Vaikuseminutid“ koolituselt saadud ideid. 2015/2016 õppeaasta eesmärgiks oli Väärtuskasvatust vanasõnade kaudu, planeeritud tegevustes kasutati igal nädalal teemaga haakuvaid vanasõnu. Mõni rühm kasutas ka nädala väärtussõna. 2016/2017 õppeaastal kasutatakse organiseeritud tegevustes vaikuseminutite meetoodikat. See on ka õppeaasta üks õppe- ja kasvatustegevuse eesmärk: Vaikus kingib rõõmsa meele. Tuginedes eelmise õppeaasta tegevustes osaliselt läbiviidud vaikuseminuti pausidele ja kolleegide arutelule koosolekul, saab öelda, et laste tegevustele ja mõttetööle mõjub vaikuseminuti kasutamine hästi. Vaikuseminutitega sobib väga hästi kokku ka lasteaias alustanud lastejooga.

Direktor Merle Toompark on oma osalemiste ja algatamistega töötajatele motivaatoriks:

Osaleb Urmas Laigna juhendatavas rahvatantsu grupis, osaleb 2016 aasta algusest alanud töötajate jooga trennis, osaleb aeg-ajalt Sinilinnu lasteaia õpetajate näiteringis (Sünnipäevanäidend). Direktori eestvedamisel on uuendatud lasteaia koduleht. Lasteaia oluline nädala/päeva info või sündmus kajastub uue postitustena. Korraldab personali üritusi: oktoobris 2014 toimus Simisalu rabamatk. 2014. detsembris toimus töötajate jõuluüritus Haapsalu Fra Male Thalasso Spas. On lasteaia tervisemeeskonna liige. Tervisemeeskonna eestvedamisel toimuvad lasteaias mitmed üritused. Näiteks: Vastlapäev, Jüripäev Tallinna Lasteaed Sinilind on aktiivseks praktikabaasiks Tallinna Ülikooli ja Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli praktikantidele. Direktor arvestab personali arvamusega, leiab probleemidele lahendusi. Külatab tihedalt lasteaia rühmasid ja on töötajatele ning lapsevanematele kättesaadav. Teeb tihedat koostööd lapsevanematega ja probleemide korral vestleb perega individuaalselt.

Aspekt 3. Ressursside juhtimine

Aspekti valiku eesmärk oli analüüsida lasteaia ressursside juhtimist.

Väärtused – keskkonnateadlikkus, hoolivus, eeskuju

Ressurssideks peame me lasteaias nii rahalisi kui ka töötajate, laste ja lapsevanemate ajalist ressursi.

Lasteaia eelarve on tähtis dokument ning selle hea planeerimine väga oluline. Oleme avastanud, et ka vahel nappide võimaluste juures on olemas kokkuhoiu võimalused. Vaatame pidevalt üle oma kulutused ning püüame leida häid ning kokkuhoidu pakkuvaid võimalusi. Näiteks on lasteaias tööstuslik nõudepesumasin ja loodud nõudepesumasinisti töökoht, et hoida kokku nõudepesule kuluvat vett ning õpetaja – abide aega. Õpetaja abid saavad tekkinud vaba aja veeta rühmas, abistades õpetajat töös lastega.

Oleme märganud, et nõudepesija puudumisel, kui abid pesevad nõusid rühmas, on kuu veekulu 100 euro võrra suurem.

Tähelepanu oleme pööranud ka elektri kokkuhoiule, kuid selles osas meie töö veel jätkub, kuna tulemusi pole me veel märganud. Kavatsime seoses Rohelise Kooli projektiga liitumisega rakendada lapsed jälgima, et elektrit ja vett asjata ei kulutataks. Selle projekti tulemused on meil loodetavasti kevadeks juba nähtavad. Seoses projektiga luukase lasteaeda keskkonnatöökogu, kes tegeleb seirega, eesmärkide püstitamise ja tulemuste analüüsiga. Loodame tänu projektile saada veel keskkonnateadlikumaks.

Kokkuhoitud eelarvevahenditega oleme saanud lasteaiale osta mitmeid vajalikke vahendeid – näiteks 30 suurt tooli lasteaia saali, rulood kahte rühma, mänguvahendid õuealale, teinud korraliku remondi lasteaia galeriis. Ka personali koosolekutel oleme rõhutanud iga meeskonnaliikme osa kokkuhoius ja säästlikus

	<p>kasutamises ning toonud välja, kui hästi me oleme ühiselt hakkama saanud ja mis on meie järgmised eesmärgid.</p> <p>Meie eesmärgiks on lasteaia õpikeskkonna parandamine. Sel suvel toimusid remondid lasteaia kolmes aiarühmas, ka järgmiseks aastaks on planeeritud remondid kolmes rühmas. Ühe söimerühma esikusse planeerime uute esikukappide ostu.</p> <p>Peame oluliseks ka rentnike hulka, kuna lasteaia ruumide renditulu on lasteaia eelarve osa. Viimase kahe aastaga on lasteaia rentnike hulk tõusnud seoses hea koostööga ümberkaudsete elamuühistutega, kes meilt hea meelega koosolekuteks ruume rendivad.</p> <p>Lasteaias toimuvad huviringide rendid on samuti tuluallikas meie eelarvesse ning ühtlasi on see mugav võimalus lapsevanematele laste huviringide võimaldamiseks. Sel aastal on meie lasteaias võimalik valida väga mitme huviringi vahel. Kuna valik on suur, oleme sügisestel koosolekutel vanematele meelde tuletanud, et lapsi ei saadetak liiga paljudesse huviringidesse.</p> <p>Kitsaskohaks peame huviringide puhul mai kuud, kus õhtud on soojad ja valged ning lapsed soovivad õues mängida, kuid huviringis olevad lapsed tulevad rühma väga hilja ning õuesoleku aeg jääb napiks. Seepärast arutasime teemat lasteaia hoolekogus. Hoolekogu otsuse alusel sõlmime sellest õppeaastast huviringide lepingud aprilli lõpuni ja mai kuu jääb lastele õues mängimise kuuks.</p> <p>Samuti on kitsaskohaks lasteaia ruumide kasutuselevõtt laste jaoks. Metoodikakeskus/raamatukogu on kasutusel väga vähesel määral ning samuti pakuvad mitmed üldruumid tegelikult võimalust liikumiseks ja tegevuste mitmekesistamiseks. Oleme plaani võtnud lasteaia üldruumide rohkema kasutuselevõtu ja selle propageerimise.</p>
--	--

VALDKOND	KOOSTÖÖ JA HEAD SUHTED
Palun valige analüüsimiseks 1 kuni 3 aspekti (vaata Lisa 1)	<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="520 1154 1992 1300">1. Toimib koostöö lasteaiapere eri osapoolte vahel – koostöö on efektiivne õpetajate – õpetajate, õpetajate – laste, laste – laste, õpetajate – lapsevanemate, õpetajate – juhtkonna, lapsevanemate – tugipersonali, õpetajate – tugipersonali, lasteaed – kogukond tasandi, kasutatakse erinevaid koostöö vorme. <li data-bbox="520 1300 1992 1377">2. Soodustatakse vanemate enesetäiendust, harjumusi lasteaiaga koostööd teha ning perede võimalusi üksteiselt õppida. <li data-bbox="520 1377 1992 1412">3. Õpetajad, õpilased jt teised lasteaia töötajad juhivad ja/või on kaasatud erinevatesse lasteaia

	projektidesse.
	Aspekt 1.
- Kus ja mis eesmärgil teie lasteaed valitud aspektiga tegeleb? Kes selle aspektiga tegeleb ja kuidas ta seda teeb? <i>Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. Vaata ka konkursi juhendit.</i>	Oleme selle aspekti valinud, sest head omavahelised suhted ja koostöö on hea mikrokliima alus rühmas ja lasteaias. Kui rühmas on ühised nõudmised ja tavad, siis lastel on pingevaba õhkkond. KOOSTÖÖ ÕPETAJATE – ÕPETAJATE TASANDIL <u>Rühma meeskond</u> kujundab rühmaruumi lähtuvalt lastesõbralikust ja arendavast õpi- ja kasvukeskkonnast. Viib läbi igapäevategevusi. Rühmades kehtivad ühised reeglid ning nõudmised. Kui tekivad erinevad arusaamad, püüame nende lahendamisel olla paindlikud. Meeskonna tasandil kooskõlastatakse arusaamu laste kasvatamisest ja õpetamisest leppides kokku ühistes tõekspidamistes. Lastevaheliste konfliktide korral suunab ja nõustab õpetaja lapsi probleemi lahendamisel. Tähtsustatakse, et lapsed õpiks konfliktisituatsioone lahendama ilma vägivalda kasutamata. Väga oluline on vestelda osapooltega ja koos leida lahendus. Läbi mänguliste tegevuste õpitakse ka tundemaailma, mis omavahelistes suhetes inimesi mõjutavad. Meeskondade puhul aitab konflikte ennetada hea koostöö. Meeskondade põhieesmärgiks on lähtuda lapsest ja vastavalt sellele püstitada tegevuse eesmärgid. Õpetajad koos õpetaja abiga teevad avatud tegevusi lapsevanematele, kolleegidele, praktikantidele, teiste lasteaedade õpetajatele.
- Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata , et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik ?	<u>Koostöös teiste rühmade õpetajatega</u> oleme lavastanud ja esitanud näidendeid lasteaias lastele ning väljaspool lasteaeda. Etendused näiteringiga <u>Vabariigitasandil</u> : Pärnu Mai lasteaias etendus “Väike nõid” (2010), Harku valla Alasniidu lasteaias (2011), Paikuse lasteaias ” Mesimumm” (2011), Viljandi õpetajate teatrifestival ”Sillad” etendus „Hunt ja seitse kitsetalle” (2012)
- Millised on kitsaskohad ning kas ja ja kuidas on planeeritud	Kogemuste jagamine avatud tegevustes. Lasteürituste korraldamine. Täiendkoolitustel saadud uute teadmiste ja ideede jagamine infotundides. Kogemusõppe käigus saab vahetada ka erinevaid oma koostatud õppevahendeid ja materjale. Lasteaia õpetajatest koosnev meeskond võtab osa Mustamäe lasteaedade õpetajate kirjanduslikust mälumängust, eelmisel õppeaastal saavutati teine, sel aastal kolmas koht. <u>Koostöös muusikaõpetajaga</u> valmistame ette laste peokavad, viime läbi pidusid, lasteetendusi, mängupidusid, et kõikide laste võimed saaksid optimaalselt kasutatud. Etendusse rollide jagamine toimub koos lastega.

<p>kitsaskohtadega tegelemine?</p>	<p><u>Lasteaias on mentoriteks:</u> Valve Lilleõis, Maris Malinin, Kaie Siim ja Helle Lääne. Meie eesmärgiks on õpetajate eneseanalüüsi toetamine ning ka praktikate juhendamine, seega on meil kavas igal aastal leida üks õpetaja, kes läbib Tallinna Ülikoolis mentorkoolituse.</p> <p>Mentorluse eesmärgiks on muuta uue töötaja sisseelamine ametiülesannetesse hõlpsamaks ning võimalikult kiire sulandumine kollektiivi. Üliõpilasi juhendades oleme nõuandjaks, suunajaks, koostööpartneriteks.</p> <p>Tallinna Ülikoolist on meil viimase kahe aasta jooksul olnud 8 praktikanti. Lasteaiaga tutvumas ning tegevusi vaatamas on käinud kahel aastal kutseaasta tugigrupi noored õpetajad (36 inimest) ja Tallinna Ülikooli päevaõppe üliõpilased (28 inimest). Praktikantide juhendamine on mitmele õpetajale hea võimalus jagada oma kogemust ning samas õppida midagi uut. Oleme praktikante vastu võttes end avanud ja samas ka püüdnud üliõpilasi kaasata enda hindamisse. Saadud tagasiside on väga väärtuslik enda analüüsiks. Suurepärane oli kutseaasta tugigrupi juhendaja tagasiside, kes käis Sinilinnu lasteaias 2014 ja ka 2015 ning tõi välja muutused, mis olid toimunud aasta jooksul. Ta märkas uut hingamist, avatust ja tegutsemise rõõmu. Täna sellisele tagasisidele oleme kindlad, et võime jätkata alustatud arenguid ja muutuseid.</p> <p><u>Koostöös liikumisõpetajaga</u> viime läbi sportlikke üritusi. Vanemad rühmad osalevad linna(osa) võimlemisüritustel. Näiteks 2012 aastast alates osaletakse igal aastal akrobaatikafestivalil Akrofest.</p> <p>Lasteaed Sinilind korraldab alates 2005 aastat Mustamäe TEL Olümpiamänge, mida on korraldatud lasteaia spordikompleksil.</p> <p><i>KOOSTÖÖ ÕPETAJATE - LASTE TASANDIL</i></p> <p>Laste <u> julgustamiseks ja motiveerimiseks </u>peame oluliseks: võimetekohaste ülesannete andmist, lapsega suhtlemist tema silmade kõrgusel, <u>suhtlemist</u> iga lapsega päeva jooksul individuaalselt, lapsele tagasiside andmist, eduelamuse pakkumist positiivse tunnustuse kaudu, peojuhtidena rakendamist.</p> <p>Julgustame lapsi toetuma oma tugevatele külgedele ning arendama nõrgemaid külgi. Näiteks võimetekohaste ülesannete andmine, iga lapsega individuaalne suhtlemine, lapsele tagasiside ja eduelamuse andmine. <u>Esinemiskogemuste pakkumine</u> (peod, lastenäidendid, dramatiseeringud, mille lavastamisel arvestatakse kõikide laste osalust, laulude ja liikumise vaheldust). Etendusse rollide</p>
---	---

jagamine toimub koos lastega. Laste eneseväljendusoskus ja esinemisjulgus on arenenud tänu esinemistele erinevatel üritustel nii lasteaias kui väljaspool lasteaeda.

Tagasiside lastelt toimub laste tööde analüüsi, vestlused lastega, laste huvitatus planeeritud tegevustest, laste mängu ja suhtlemise jälgimise kaudu. Laste rahulolu uurimiseks viime läbi laste hulgas vestluseid, eesmärgiga selgitada mis lapsele lasteaias kõige rohkem meeldib. Lastele on enam meeldinud võimlemistunnid, siis saab trenni teha, joonistamine ja õues jooksmine. Lasteaias saab näidendit teha ja igal pool huvitavates kohtades käia, mänguasjad (eriti legod), õpetajad, lasteaia söögid, meisterdamine, laulmine, õues jalgpalli mängimine ja kostüümipeod.

Lõpurühmade lastega teeb kevadel rahuloluküsitluse õppealajuhataja. Rahuloluküsitluste tulemusel on lasteaia menüüsse võetud sööke, mida lapsed on küsinud ning järgmisel aastal planeerime lasteaia aasta tegevuskava üles ehitada laste ettepanekute alusel. Kui lapse märgivad mittemeeldivaks muusika- või liikumistunni, oleme uurinud, mis võiks olla põhjus. Enamasti on põhjuseks mitterahuldavus, seega on siin meie jaoks üks kitsaskoht lahendamiseks. Muusikatundide mängulisemaks muutmiseks peaksime õpetajaid veel rohkem suumana vajalikele koolitustele.

Õppekäikude valikul arvestame laste soove ja huvisid.

Andeka lapse puhul suunab õpetaja teda tutvustama ja näitama oma võimeid ning oskusi (oma teadmiste jagamine teistele lastele).

Lapse arengu hindamiseks on vajalik õpetaja ja lapse koostöö: lastega suhtlemine, küsitluslehtede täitmine, lapse enda poolt valitud tööd/joonistused kasvumappi.

Lapse arengu analüüsimine ja hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks. Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist. Pedagoogid viivad vaatlusi läbi kindla plaani alusel ning lapsi jälgitakse nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka pedagoogi suunatud tegevustes. Lapse arengu hindamise aluseks on eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatus-tegevuse valdkondade tulemused .

Lapse kasvumapid kajastavad: lapse üldandmeid, igal aastal lisanduv pikkus ja kaal, perekonna joonistused, loovülesanded, lapse enda poolt valitud joonistused, meisterdused, kleepetööd, fotod (koostöös koduga), vestlused, küsitlused, arengutabelid, töölehed, loovustööd, lapse huvitavaid

ütlemisi, arvamusi ja sõnalist loomingut, kokkuvõtte logopeedilt kõneravitööst, arenguvestluste kokkuvõtted .

Oma töös kasutavad rühma meeskonnad erinevat tüüpi vestlusformaate, mille eesmärk on õpetaja kui suunaja, võimaluste pakkuja. Näiteks hommikuringis arutame lastega päevaplaani, lapsel on hea võimalus teistega oma rõõme või muresid jagada. Kord nädalas, vajadusel rohkem asendame hommikuringi „koosoleku karudega” („Kiusamisest vaba lasteaed”). Ühes 5 – 6 aastaste laste rühmas on karude koosolek reedeõhtul nii populaarne, et lapsed on loobunud isegi õue minekust, valivad pigem koosolekul arutamise. Läbi sotsiaalsete suhete õpime hindama ühiseid väärtusi - hoolivat suhtumist meid ümbritsevasse inimestesse. Väärtuskasvatus toimub lasteaias erinevate õppetegevuste kaudu, hommikuringides, mängudes ja ühisüritustes, ka pühapäevakooli tegevuste kaudu.

Käitumis- ja suhtlemisoskuste kujundamisel on aluseks täiskasvanute eeskuju, kindlad tavad ja reeglid. Et reeglid omaks võetaks ja nende vajalikkust mõistetak, kasutame nooremas vanuseastmes dramatiseeringuga situatsioonimänge. Rühmareeglite loomisel osalevad kindlasti ka lapsed. Vanemates rühmades võivad nad teha ettepanekuid rühmareeglite muutmiseks. Ühises vestluringis arutatakse, kas muutmine toob kasu või kahju.

KOOSTÖÖ LASTE – LASTE TASANDIL

Lasteaias koos teiste lastega õpitakse omavahel suhtlema, konflikte lahendama. Mängudes õpitakse jagama, järjekorda ootama, soove väljendama ja teiste soove märkama. Enda ja teiste vajaduste ning kavatsuste arvestamine ja tajumine võimaldab lapsel teha teistega koostööd, olla enesekindel ja ennast usaldav.

Lastel on võimalus tutvustada ja näidata oma võimeid ning oskusi (oma teadmiste jagamine teistele lastele, lastevaheline koostöö õppetegevuse ajal rühmades, etenduste ettevalmistamisel ja läbiviimisel).

Koostöös teiste rühmade lastega eesmärgiks on arendada laste suhtlemist erinevate vanusegruppide lastega. Näiteks ühised väljasõidud, teatri- ja etenduste külastused, spordipäevad, tervise-üritused, rahvatraditsioonide tähtpäevade tähistamine (mihklipäev, mardi- kadrandid, toomapäev, jõulud, küünlapäev, jüripäev, kevadpüha jne).

KOOSTÖÖ ÕPETAJATE – LAPSEVANEMATE TASANDIL

Peredega suhtlemine on lasteaia pedagoogide üks kõige olulisem ülesanne. Kõik pered on huvitatud oma lapse arengust ning tahaksid, et lapsed oleksid edukad ja õnnelikud. Nii pedagoogid kui vanemad vastutavad vastastikuste suhete arendamise eest. Suhtlemine, lugupidamine, lapse huvide ja erinevustega arvestamine paneb aluse headele suhetele.

Vanematega koostöö eesmärgiks on maksimaalselt toetada lapse arengulisi vajadusi, aidata kaasa lapse kohanemisele lasteaias ning saavutada koolivalmidus.

Olulisemad koostöö vormid:

- individuaalne vestlus hommikul ja õhtul, üks kord aastas arenguvestlusel. Tutvumisvestlus õ/a alguses. (3-4a.)

Arenguvestlusel lapsevanematega tutvustame lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust. Vähemalt kord õppeaastas viime lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapse-vanemaga läbi arenguvestluse, mis: annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest; selgitab lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes.

Lapse arengu hindamise ja arenguvestluse tulemused on dokumenteeritud lähtudes «Isikuandmete kaitse seaduses» sätestatud tingimustel. Arenguvestluses osalevad mõlemad õpetajad ja võimalusel ema ja isa. Arenguvestlus toimub lapsevanemaga eelnevalt kokkulepitud ajal.

- konsultatsioonid lasteaia spetsialistide poolt
- ülelasteaialised ja rühma üritused: peod, näitused, teemaõhtud, avatud uste päevad.
- koosolekud: sügisel ja lõpurühmas ka kevadel. Tutvumisvestlus õ/a alguses. (3-4a.)
- rahulolu küsitlused
- lapsevanemale informatsiooni kättesaadavus: Individuaalne vestlus hommikul ja õhtul, infostendid, interneti kodulehekülg, info vahetamine maili teel.
- ülelasteaialised ja rühma üritused: peod, näitused, ühisüritused, pereüritused. Etenduste ja kostüümipidude tarbeks valmistavad/muretsevad lapsevanemad riideid ja peakatteid.

Lastevanemate rahulolu küsitluse eesmärk on saada hinnang õpetajate töö kohta ja selgitada parendust vajavad valdkonnad. Lastevanemate rahulolu küsitluse meetodiks on veebipõhine küsitlus.

Küsitlus viiakse läbi kevadel, sel aastal oli vastajaid 141, mis on meie lasteaia rekord. Lastevanemate ettepanekud arutame läbi rühmade arenguevestlustel ning konstruktiivsed ettepanekud rakendatakse kas uue õppeaasta tegevuskavas või lasteaia arengukavas.

Lastevanemate rahulolu küsitluse põhivaldkonnad on: kasvukeskkond, info liikumine lasteaias, õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimine, suhted ja koostöö lasteaias, tugisüsteemide rakendamine, hinnang pedagoogide professionaalsusele ja lapse arengu suunamisele ja juhtimisele

Lapsevanemad aitavad rikastada õppekasvatustööd : tutvustavad oma igapäevatööd lapse rühmas õppetegevuses.

Vajadusel lapsevanemad tegelevad lastega, kui personalil on majasisene koolitus.

Lastevanemate heategevuskampaania sulle – mulle. Lapsevanemad ja õpetajad toovad riideid, jalanõusid ja mänguasju heategevuskampaania tarbeks.

Sinilinnu lasteaias tegutseb lapsevanema Urmas Laigna juhendamisel ja koostöös Lehola Lasteaia õpetajatega rahvatantsugrupp Leholind . Esindatakse lasteaeda linnasisestel ja vabariigilistel üritustel/pidudel, näiteks esinesime veebruaris üritusel „Kägara“ ning läbisime ülevaatusel ja tulemas on esinemine Eesti Naiste Tantsupeol.

KOOSTÖÖ ÕPETAJATE – JUHTKONNA TASANDIL

Infojagamise võimalusteks on infotunnid ja pedagoogilised nõupidamised.

Igal õppeaastal hindame end pedagoogide eneseanalüüsi kaudu (elektroniliselt), millega tutvub enne rühma meeskondliku arenguevestlust õppealajuhataja ja direktor. Eneseanalüüsis hindame oma senise töö tulemuslikkust ja paneme paika edasised täiendkoolituse vajadused. Meeskondlike arenguevestluste käigus selguvad rühma kui meeskonna nõrgad ja tugevad küljed, koolitusvajadus ning seatakse eesmärgid uueks õppeaastaks.

Iga õppeaasta õppe- ja kasvatustegevusele antakse hinnang ja ettepanekuid järgmiseks õppeaastaks pedagoogilise nõukogu koosolekul, hoolekogu koosolekul.

Lasteaias rakendatakse juhtimissüsteemi, kus otsustus ja vastutusõigus on jagunenud personali vahel. Personal on kaasatud arendusmeeskondade kaudu. Arendusmeeskondade osalusel on lasteaia

töökorralduses olulisi dokumentide täiendatud ja välja töötatud, näiteks: 2009 a. uus õppekava, lasteaia tervise strateegia, sisehindamisjuhend, töökorralduse reeglid, lasteaia kodukord, õppekäikude läbiviimise kord, tunnustus- ja motivatsioonijuhend, praktiline personali käsiraamat, personali arendamise- ja koolituse kord. 2012 a. töötasime välja personali uuendamisprotsessi teadlikuks juhtimiseks pedagoogide mentorluse korra, lasteaia hädaolukorra lahendamise plaani ja kriisiolukorra memo. Analüüsi käigus on selgunud, et kõik loodud dokumendid oleks vaja värskendada ühe vaadata ja kaasajastada.

KOOSTÖÖ LAPSEVANEMATE – TUGIPERSONALI TASANDIL

Lasteaias töötab logopeed, kelle abi saavad kõik abivajavad lapsed (vajaduse selgitab logopeed igal sügisel kõikide aiaeliste laste kõne kontrolliga) alates neljandast eluaastast, samuti nõustab lapsevanemaid.

Lasteaias töötab tervishoiutöötaja, kes koostöös vanemate, rühma- ja köögipersonaliga koostab erimenüüd toitumuslike erivajadustega lastele ja jälgib lapse tervislikku seisundit ning konsulteerides perearstiga suunab lapse väljaspool lasteaeda erispetsialisti juurde.

Lapsevanemaid nõustavad kõigis nende kompetentsi kuuluvates küsimustes (kaasa arvatud koolikohustuse edasilükkamine) rühmaõpetajad, vajadusel erispetsialistid, direktor, õppealajuhataja, tervishoiutöötaja.

KOOSTÖÖ LASTEAED - KOGUKOND TASANDIL

Lasteaiale olulised koostööpartnerid on Mustamäe lasteaiad, Tallinna Haridusamet, Mustamäe koolid, Mustamäe Linnaosavalitsus, [Tallinna Tervishoiu Kõrgkool](#), Tervist edendavate lasteaedade koostöövõrgustik (lasteaiad ja Tervisearenguinstituut), (KIK, Maanteeamet, Päästkeskus jt), Tallinna Ülikool.

Mustamäe Linnaosa Valitusega koostöös oleme osalenud lastega nende poolt korraldatud üritustel ja esinenud koos lastega või personali näiteringiga teistele Mustamäe lasteaedade lastele.

Teised lasteasutused, kellega koos oleme osalenud erinevatel sportlikel või keskkonna-hariduslikel üritustel: Tallinna Kadaka Lasteaed, Tallinna Rõõmupesa Lasteaed, Tallinna Lasteaed Kikas, Tallinna Lasteaed Kiikhobu, Tallinna Männi Lasteaed, Tallinna Lasteaed Pallipõnn, Tallinna Lasteaed Öunake, Tallinna Lasteaed Vesiroos.

19. mail toimus lasteaia ja Swedpanga ühine projekt, kus pangatöötajate koolitus viidi läbi lasteaia ja neid õpetasid oma loovusega ka lasteaia vanemate rühmade lapsed. Toimunud grupitöodes joonistati üles erinevaid pangatooteid ja laste nägemust panga kohta. Laste rahulolu selles grupitöös osalemise üle oli suur, nad tõid õhinaga välja asju, mida teada said, millest tähtsaim oli oma arvamuse avaldamine. Pangarahvale meeldis meie juures väga, meie lapsi kustuti panka ekskursioonile. Kuna meie väärtusteks on koostöö ja õppiv organisatsioon, siis selliste projektide kaudu toetame oma väärtuseid ning loome uusi suhteid (Pangaprojekt 1 ja 2).

Koolidega koosöö on meie eesmärgiks juba pikemat aega, arengukavas on Mustamäe koolidega koostöö alustamine eesmärgina kirja pandud, kuid otseste tegevusteni pole asjad jõudnud. Arvame, et koostöö osas on meil arenguruumi ning paljuski segab koostööd ka koolide suur hulk. Koostöö Arte Gümnaasiumiga on astumas esimesi samme ja esimest korda üle pika aja märkame ka kooli enda soovi lasteaedadega koostööd teha.

Kitsaskoht: Tuleb taastada lõpurühma vanemate kokkusaamine kooli algklassi õpetajaga ja laste õppekäik kooli.

Koostöö kooliga eesmärgiks on laste ja vanemate varane informeerimine, ülemineku muutmine sujuvaks ning stressivabaks.

Raamatukogus korraldatakse harivaid teemapäevi lastele. Sellel õppeaastal on lasteaia rühmad küllastanud Kännukuke raamatukogu.

Aspekt 2. Soodustatakse vanemate enesetäiendust, harjumusi lasteaia koostööd teha ning perede võimalusi üksteiselt õppida.

Koostöö lapsevanematega toimub igapäevaselt nii rühmaõpetajatega suheldes, kui ka koosolekutel. 2012-2014 toimusid avatud tegevuste nädalad, kus lapsevanemad said tegevustes osaleda vaatelejatena.

Rühma üritustel on läbi viidud töötubasid, kus vanemad saavad omavahel suhelda ja koos lapsega midagi toredat meisterdada või sportlikke tegevusi harrastada. Sel aastal näiteks toimub isadepäeva tähistamine ülelasteaialisena, kus rühmad on avatud kõikidele soovijatele ning lapsed ja vanemad saavad näha, mida tehakse teistes lasteaia rühmades.

2013-2014 toimus lapsevanematele suunatud loengutesari, kus räägiti meedia mõjust lapsele, käitumisraskustest, tervislikust toitumisest jne. Osavõtt loengutest oli üsnagi tagasihoidlik, mis oli

arvestades esimesi loenguid lapsevanemale üsnagi ootuspärane. 2015/2016 õppeaastal püüdsime koostöös perekeskusega „Sina ja mina“ korraldada lapsevanematele koolitusi lapse arengu teemal, kuid kahjuks oli vanemate osavõtt väga leige ning ühtegi koolitust ei toimunud.

Lapsevanemad on organiseerinud õppekäike, et tutvustada oma töökohta või kutsunud esinema mõne lapsepärase tegelase. On külastatud autosalongi, kiirabi auto külastus lasteaeda, jäähalli külastus jne. Igaaastased traditsioonilised talgupäevad on lapsevanemate seas järjest enam populaarsemaks muutumas. Ühiselt tegutsetakse lasteaia õuealal nii atraktsioonide kui ka õueala korrastamisel.

2015 a püstitati lapsevanemate abiga lasteaia õuealale õuesõppepaviljon, mis võimaldab tegevusi ja mängu igasuguse ilmaga. 2016 a talgupäeva Sinilinnu „Teeme ära“ eestvedajateks olid hoolekogu liikmed.

Tulevikus näeme lapsevanemaid veel rohkem oma partneritena, kes on valmis ideid ellu viima ja rakendama. See eeldab tihedat koostööd lapsevanematega, ühise pere tunde loomist. Omalt poolt soovime kaardistada lapsevanemate ootused ja soovid lasteaiale kui organisatsioonile. 2014 aasta sügisel toimus lapsevanematele mõttekoda, et koguda ideid arengukavasse. Mõttekojas selgus, et lastele ei ole piisavalt spordiüritusi. Kuna kõik üritused on olnud ülelinnaosalised, siis tõesti mahtus sportima meie oma lasteaia vaid üks rühm. Oleme sellele rohkem tähelepanu pööranud ning lastele korraldanud õues spordipäevi (Jüripäeva jooks, Vastlatrall, sügisene olümpiamängude päev) ning külalisi kustume üle aasta.

Koostöö kitsaskohana näeme, et on korraldatud vähe üritusi, kus kogu pere saaks lihtsalt tulla, näha, mida lasteaias tehakse ning vaadata oma laste esinemisi. Kavatsime korraldada lasteaia üritusi, et oleksime lastevanematele avatumad. Selle kaudu eeldame, et tekib ka rohkem ühise kogukonna tunnet ja meie väärtus „koostöö“ parema tähenduse.

Aspekt 3. Õpilased, õpetajad jt lasteaia töötajad ning lapsevanemad juhivad ja/või on kaasatud erinevatesse lasteaia projektidesse.

Laatade korraldamine. 2015. ja 2016. aastal toimus lasteaia miiklipäeva laat, mille eesmärgiks oli lapsevanemate kaasamine rühmadele vajalike õppevahendite ostmiseks, raha kogumise ja ühistegevuse kaudu koostöö suurendamine. Sellesse tegevusse olid haaratud rühmade meeskonnad ning lapsevanemad, köögipersonal. Müügipäevaks (29. sept 2015, 2016) toodi vanemate-õpetajate poolt mitmesuguseid käsitöösemeid, hoidiseid jm ning müüdi lastevanemate või rühma meeskondade poolt maha. Saadud tulu eest osteti näiteks uus CD-mängija kõrvaklappidega, igal

rühmal oli juba koostöös vanematega planeeritud, millele rühmas raha kulutatakse. Eelnevatel õppeaastatel on toimunud kadrilaat, jõululaat, kevadlaat. Saadud tulu eest on ehitatud õuesõppepaviljon, ostetud õuemajake; õuesõppe vahendid - rong, laud pinkidega, arendavaid mängu ja raamatuid rühmadele.

Kõikidel laatadel on avatud ka kohvik, kus on pakutud köögipersonali poolt valmistatud kooki, kohvi ja teed. Müüjaks on tavaliselt lasteaia majandusjuhataja.

Samas toimub ka väike kontsert, kus esinevad erinevate rühmade lapsed muusikaõpetajate juhendamisel.

Sel aastal esinesid lapsed staadionil liikumisõpetaja juhendamisel erinevate kavadega, kus kasutati tõukerattaid, ujumisrõngaid, tuulelohesid.

Oleme jõudnud tõdemuseni, et üle ühe korra aastas laata ei korralda, sest nägime väsimuse märke nii lapsevanemate kui ka õpetajate osas. Laatade korraldamine oli arutlusel ka hoolekogu koosolekul, kus selgus, et vanemad ei soovi enam liiga paljudel laatadel osaleda. Oleme sellest oma järeldused teinud ning praegu on jäänud meie õppeaastasse üks vahva Mihkclipäeva laat, millest suure rõõmuga osa võetakse.

Loomade-lindude jalgpall. See on meelelahutuslik sportlik üritus, kus võistlevad lapsevanemad ja lasteaia personal. Tavaliselt igat rühma esindab üks lapsevanem (loomade võistkond) ja sama palju võistlejaid on õpetajate võistkonnas (linnud). Samuti on kaasatud lasteaia medõde. Üritus toimub oktoobrikuus lasteaia staadionil õhtupoolsel ajal. Kõik osalejad on kostümeeritud. Pealtvaatajateks lapsed, lapsevanemad, personal. See üritus on toimunud alates 2011. aastast. Kitsaskohaks võiks pidada seda, et osad lapsed ei saa üritusel osaleda õhtupoolikul toimuvate ringitegevuste tõttu. 2016. a ürituse järel oleks vaja nõu pidada - kas ja kuidas edaspidi jätkata? Ühelt poolt olid lapsed väga õnnelikud ja elasid kaasa vanematele, võistlusele; teiselt poolt oli raskusi lindude meeskonna moodustamisega. Sel õppeaastal tegime ka muudatuse: palli mängisid ainult vanemad (üks majapool olid loomad, teine linnud).

Heategevuskampaania Sulle-mulle. Selle kampaania eesmärgiks on jagada oma perele mittevajalikke laste riideid, jalanõusid teistele. Nii lapsevanemad kui ka lasteaia personal võib tuua esemed I korruse aknalaudadele või anda rühmaõpetaja kätte, kes paneb need välja, ja kõik huvilised saavad sealt võtta oma lastele vajalikku. Kampaania toimub oktoobrikuus kahe nädala jooksul. See toimub traditsiooniliselt alates 2010. aastast ja on meie lapsevanemate ja personali hulgas väga populaarne. Selle kampaaniaga püüame teadvustada keskkonna väärtustamist ning ärgitame inimesi veel kasutuskõlblikke asju mitte prügisse viskama, vaid taaskasutusse andma.

Tantsupäev. Sellel üritusel esinevad iga rühma lapsed eelnevalt liikumisõpetaja või muusikaõpetaja või

	<p>rühmaõpetaja poolt selgeks õpitud tantsuga. Lastele on esinenud ka õpetajate rahvatantsurühm lapsevanema juhendamisel. Üritus lõpeb lasteaiapere ühise tantsuga. Tantsupäev toimub aprillil kuus..</p> <p><u>Talgupäevad.</u> Kevadel toimuvad talgupäevad, kus lastevanemate abiga korrastatakse lasteaia õueala. Värvitakse liivakastide ääri, kiikesid jm õuevahendeid, korrastatakse terviserada (multsiga täitmine), täidetakse liivakastid uue liivaga. Juhtkonna, hoolekogu kaasabil muretsetakse vajaminevad vahendid, aktiivselt osaleb siin ka lasteaia majahoidja. Sageli on talgupäevad lõppenud personali näitetrupi esinemisega (Näit „Väike nõid“, „Lumivalgeke ja 7 põialpoissi“ jm).</p> <p>2015 a toimusid talgud projekti „Teeme ära“ raames. Abilisi oli ka väljastpoolt lasteaeda.</p>
--	---

LISA 1

Kutsume osalema Sinilinnu lasteaia õpikeskkondade ümberkujundamise konkursil.

Zürri lähtub otsuse tegemisel järgmisest:

- Kuidas on kasvukeskkonna kujundamisse ja reeglite loomisesse kaasatud lapsed ja vanemad, rühma meeskond
- Kas kasvukeskkond pakub võimalusi mitmekesiseks mänguks ja laste tegutsemiseks väikestes gruppides
- Kõik oluline on nähtav ja kättesaadav – laste tegevuseks mõeldud vahendid on nähtavad ja vabalt kasutatavad
- Keskkond võimaldab teha lapsel valikuid – valikute hulk ja seotus rühma õppe- kasvatustegevuse eesmärgiga
- Laste tegevuse nähtavaks tegemine ja eksponeerimine
- Stendid, oluline info lapsevanematele esitatud - rühma visiitkaart.
- Hinnatakse kodusust, hubasust, lastel on võimalik tekitada loovmängus segadust
- Keskkond võimaldab eralduda
- Rühma õpikeskkond on struktureeritud süsteem

- Kuidas on rühmas kasutatud infotehnoloogia vahendeid õppetegevuse toetamiseks
- Leidlikkust rühmaruumi kujundamisel toetavaks õpikeskkonnaks
- Muutuste suurust piltide enne ja pärast alusel.

Konkursi tähtaeg on 31. 03.2015.

Ootame osalejatelt loovat esitlust, kus tuuakse välja olukord enne ja nüüd.

LISA 2

Projektiõppe kuuplaan aiarühmadele

RÜHM: Kuu:	PROJEKTI EESMÄRGID: PROJEKTI TULEM:			
Väärtused:	I NÄDAL	II NÄDAL	III NÄDAL	IV NÄDAL
MATEMAATIKA				

MINA JA KESKKOND				
KEEL JA JÕNE				
KUNST				
KOOSTÖÖ LAPSEVANEMATEGA				
TEATED				

Tegevused toimuvad mänguliselt, omavahel lõimitult ja osaliselt õuesõppena.

Tegevuste läbiviimisel kasutatakse erinevaid meetodeid.